Roma Krallığı (İÖ 753-509)

İdea Yayınevi 2019 (www.ideayayınevi.com)
Noesis Felsefe Atölyesi (www.azizyardimli.com)
Aziz Yardımlı (C) 2020
2019.10.11 (10.21)
Roma Krallığı 3.1

Mitsel Krallar (*rex*)
İÖ 753-716 Romulus
İÖ 715-673 Numa Pompilius
İÖ 673-642 Tullus Hostilius
İÖ 642-616 Ancus Marcius
İÖ 616-579 L. Tarquinius Priscus
İÖ 578-535 Servius Tullius
İÖ 535-509 L. Tarquinius Superbus

ROMA ÖNCESİ
- Roma'da birkaç Bakır ve Bronz Çağı yerleşiminin olmasına karşın (Palatine'de tarih-öncesi yerleşim), kapsamlı kanıtlar İÖ 8'inci yy ortalarından gelir (Erken Demir Çağı).
- Roma bölgesine İÖ 1000 sıralarında ilk yerleşenler **Latinler** ve **Sabinler** oldu.
- Heredotus'a göre, **Etrüskler** İÖ 10 ya da 9'uncu yüzyıl sıralarında Lidya'dan göç ettiler.
- **Etrüskler** işleyim ve tecim temelli bir kent yaşamı geliştirdiler ve bir Yunan alfabesi kabul ettiler.
- Krallık dönemi için kaynaklar **Livius, Plutark, Halikanaslı Dionysios**'tur.
- İÖ 8'inci yüzyılda Güney İtalya ve Sicilya'da bağımsız kent-devletleri olan **Yunan kolonileri** kurulmaya başladı.
- Varro, Livius ve Virgil'e göre Roma İÖ 753'te kuruldu ("21 Nisan 753" Cumhuriyet dönemi Roma tarihçilerinin kendileri tarafından kullanıldı).

ROMA TOPLUMU VE AİLESİ
- Roma ailesi (***familia***) Roma toplumunun temel taşı idi. Ataerkil temelde örgütlen ailede ***pater familias*** tüm üyeler, tüm uzak torunlar ve tüm mülkiyet üzerinde saltık hak taşıyordu; yasal hak yalnızca ona aitti; dinsel yetke ve genel olarak yargı hakkı da ona aitti.
- Roma toplumu **patrisyenler** ve **plebler** olarak bölünmüştü.
- **Patrisyenler** Roma yurttaşlık haklarının tümünden yararlanıyor (yalnızca onlar "tam Roma yurttaşları" idiler), ve denetimleri altındaki Senato yoluyla tüm politik gücü tekellerinde tutuyorlardı.
- **Plebler** Roma nüfusunun büyük çoğunluğunu oluşturan küçük çiftçiler, emekçiler, zanaatçılar ve tecimcilerden oluşuyordu. Roma yurttaşları olmalarına karşın tüm kamu haklarından (*iura publica*) yararlanamıyorlardı (politik, askeri ve dinsel görevlere kabul edilmiyorlardı).

Yazarlar
İÖ 70-19 — Virgil
İÖ 65-8 — Horatius (Horace)
İÖ 33 - İS 18 — Ovid
İÖ 116-27 — Varro, Marcus Terentius
İS 45-120 — Plutark

Tarihçiler
İÖ 60-7 — Dionysius, Halikarnassuslu
İÖ 64/59 - İS 12/17 — Livius, Titus

Krallığın Kuruluşu

İÖ 21 Nisan 753 (Varro)

İÖ 775-750 İlk Yunan kolonileri

İÖ 753 — Sinekizende Korint kolonisi kuruldu

"Sabin Kadınların Kaçırılışı" Roma nüfusunun ikinci kuşağının doğuşu için bir önlem idi. (Lat. "raptio" İng. "rape" değil, ama "kaçırma" demektir.)

İÖ 753 | İÖ 700 | İÖ 657'de Bizantion (Βυζάντιον) Megara kolonistleri tarafından kuruldu) | İÖ 650 | Solon (İÖ 630-560) | Thales (İÖ 624-548) | İÖ 600 | Pythagoras (İÖ 570-495) | İÖ 550

Krallığın Sonu

İÖ 509 | İÖ 500 | Perikles (İÖ 495-429) | İÖ 450

Roma Krallığı (İÖ 753-509) — İÖ 509 — **Cumhuriyet (İÖ 509 -İÖ 27)**

Romulus İÖ 753-716; *Palatino* tepesinde Roma'yı kurdu; Roma Senatosu; Roma Lejyonu; ilk dinsel kurumlar.

Numa Pompilius İÖ 715-673; **Sabin** kökenli; *Pontifex Maximus (baş rahiplik)* kurumu (713); Vestal Erdenler; kraliyet konutu olan *Regia*.

Tullus Hostilius İÖ 673-642; (adı ile uyumlu olarak) savaşçı idi; Alba Longa'yı yendi ve yok etti.

Ancus Marcius İÖ 642-616; Numa'nın torunu; Latinler ile savaştı. Roma'nın topraklarını denize dek genişletti.

Tarquinus Priscus İÖ 616-579; **Korintli;** Senator sayısını 300'e çıkardı; Latinler ile savaş; Circus Maximus; Büyük Oyunlar.

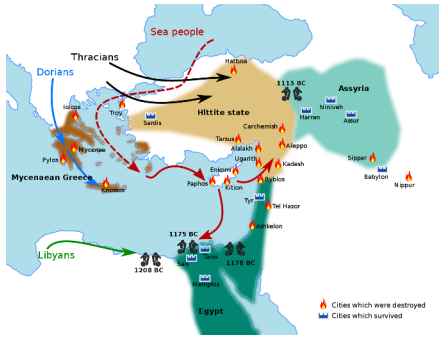
Servius Tullius İÖ 578-535; Latin; Veii'ye ve Etrüsklere karşı savaştı.

Tarquinus Superbus İÖ 535-509; Senatoyu gözardı etti; Volsci'ye karşı savaştı; oğlu Sextus Tarquinus'un Lucretia'ya tecavüz etmesi Roma monarşisinin devrilmesine ve Cumhuriyete geçişi başlatan olaylara götürdü.

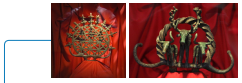

Lucretia

- Romulus dışında, krallar halk tarafından, ama gerçekte bir aileler kümesi olan "gens"lerin (klan) "patre"leri (baba) tarafından yaşam boyu seçildiler.
- Senatonun kralın yasalarını veto hakkı yoktu.
- Roma Kralları ***imperium*** denilen özel bir tanrısal yetke ile politik, askeri ve dinsel güç ile donatılı idiler.
- Senatörlerin ve başka magisterlerin atanması kralın sorumluluğunda idi.
- Yalnızca kral tarafından toplantıya çağrılabilen 100, sonra 200 ve 300 üyeli Senato bir danışma kurumu idi.
- Yazılı yasa yok; *leges regiae* (kralların yasaları); *ius divinum* (dinsel yasalar); *ius civile* (özel yasa); (12 Tablet Yasaları İÖ 450 sıralarında belirlendi).
- Roma ancak üçüncü yüzyılın sonunda Yunan dünyası ile ilişki içine girdi.

Hitit uygarlığı (yklş.İÖ 1600-1100)

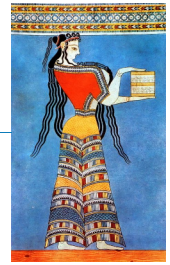

Miken uygarlığı (yklş. İÖ 1600-1100)

Miken uygarlığı 1200'de çökmeye başladı ve 1050'de hemen hemen bütünüyle ortadan yitti.

- Sözel olarak iletilen Homerik şiirler İÖ 8 ve 6'ncı yüzyıllar arasında yazıya geçirilidi.
- İlk Olimpiyat Oyunları (İÖ 776)
- Helenik kent-devletleri yeniden görünmeye başladı (İÖ 9'uncu yüzyıl).

Yunan Karanlık Çağları ya da Homerik Çağ (yklş. İÖ 1100-800)

İÖ 753 | 800 | 850 | 1150 | **Truva Savaşı** 1200 | İÖ 1250

Homeros Truva Savaşından yaklaşık olarak 5 yüzyıl sonra İÖ 8'inci yüzyılda yaşadı. ***İlyada*** beş yüzyıl boyunca yazıya geçirilinceye dek kesintisiz bir değişim sürecinde idi.

Aeneas'in Truva'dan Latium'a yolculuğu.

Truva Savaşı (yklş. İÖ 1260 ve 1180 arasında)

Yunan ve Roma mitolojilerinde Truva kahramanları Aeneas ve Odysseus her ikisi de Latinlerin bir kralı olan Latinus (Λατῖνος) ile özdeşleştirilir.

Mite göre, Romulus ve Remus Mars ve Venüs'ün çocukları idiler. Livius ise ikizleri son Alba Kralı Numitor ve Rhea Silvia'nın (Vestal Eden) çocukları olarak betimler. Bir kavga sonucunda Kardeşini öldüren Romulus Roma'nın ilk kralı oldu.

Çoban Faustulus Romus ve Romulus'u eve getiriyor.

Romulus ve kardeşi Remus, bir 15'inci yy freezesinden, *Certosa di Pavia*.

Roma öncesi İtalya

Roma mitolojisine göre **Aeneas** (Αἰνείας) (yklş. İÖ 12'nci yüzyıl) **Venüs** ve Truvalı **Ankhises'in** (Ἀγχίσης) oğludur (Truva Kralı Priam'ın ilk kuzeni, ve Paris ve Hektor'un ikinci dereceden kuzeni).

Romulus ve Remus (İÖ 8'inci yüzyıl) Aeneas'ın torunlarının, torunlarının, torunlarının ... torunlarıdır.

Livius'a göre kent ***ex nihilo*** kuruldu. Dionysius ve Cicero'ya göre Roma başından uygar bir kent olarak kuruldu. Öte yandan, arkeolojik kanıt kentin kuruluşunu iki yüzyıl daha geriye alarak bronz çağına bağlar (yklş. İÖ 1000).

Roma'nın Kuruluşu (İÖ 753)

ROMUS ve ROMULUS

Aeneas (İÖ 12. yy) ve Romulus-Remus (İÖ 8 yy) arasındaki yaklaşık dört yüzyılı Alba Longa kralları doldurur. Son Alba kralı Numitor Romulus ve Remus'un büyükbabasıdır.

Halikarnosslu Dionysios Aeneas ve Romulus'un zamanları arasında 16 kuşağın yaşadığını yazar. Yine ona göre, İtalya'ya Truva'nın düşüşünden 17 kışak önce Adriatik'i aşarak gelenler Arkadialı Yunanlılar idi.

AENEAS (ve Odysseus)

Truva'nın Düşüşü (yklş. İÖ 1200)

Bouguereau, "Venüs'ün Doğuşu" (1879).

Julius Sezar ve dolayısıyla Augustus soylarının Venüs'ten geldiğine inanıyorlardı.